

Udenrigsministeren (Ellemann-Jensen):

Hvorfor? Og hvorfor os, hvorfor Danmark? Ja, det er vel de helt overordnede spørgsmål i forbindelse med debatten om det beslutningsforslag, der behandles her i Folketinget i dag. Og svarene på de spørgsmål er: Fordi FN ønsker at komme en nødstedt befolkning til hjælp med en effektiv humanitær indsats, og fordi Danmark har forpligtet sig til at støtte det FN, som vi altid har ønsket at give en mere aktiv fredsbevarende rolle.

Denne operation, der nu skal gennemføres i det tidligere Jugoslavien, er formentlig en af de vanskeligste og mest komplicerede opgaver, som FN nogen sinde er blevet stillet over for, og Danmark har været aktivt med fra starten. Med den udvidelse af vores deltagelse, som er foreslået her, vil Danmark stille i alt ca. 1.100 mand til rådighed for de fredsbevarende styrker, heri indbefattet 40 politifolk, og til det skal vi så lægge den ikke ubetydelige indsats, som vi også udøver igennem vores deltagelse i EF's overvågningsmission i det tidligere Jugoslavien. Det er for et lille land som Danmark en ganske betydelig indsats og dermed selvfølgelig også en indsats, der står i et rimeligt forhold til den stemmestyrke, hvormed vi fra dansk side og fra alle politiske partiers side med en enkelt undtagelse altid har talt for et stærkt og effektivt FN.

Jeg lægger vægt på, at det står helt klart, at det at deltage i løsningen af en så blodig og kompliceret konflikt som den jugoslaviske inddebærer en ikke ubetydelig risiko. Som jeg skal komme tilbage til, er det, der foreslås i dag, en ændring i forhold til tidligere opgaver, som helt klart vil indebære større risiko, end der har været tale om før. Det er altså farligt at være der, det er farligt for de mennesker, der vil få til opgave at gennemføre det, som regeringen foreslår Folketinget at vi deltager i.

Så skal det nu også føjes til, at hovedkvarterfunktionen i forbindelse med de nye opgaver trods alt er en af de mindre risikobetonede opgaver – og i øvrigt er jeg overbevist om, at danske tropper har de allerbedste uddannelses- og træningsmæssige forudsætninger for at kunne løse sådanne opgaver tilfredsstillende – men det skal altså med i billedet, at det er ikke vores folk, der kommer til at løse de farligste opgaver, det er folk fra Spanien, Storbritannien og Frankrig og så fra Canada.

For dem af os, der har været i Canada og har besøgt nogle af de krigskirkegårde, der er dér, eller for den sags skyld har set nogle af de små kirkegårde ovre i det vestjyske, hvor man indimellem ser canadiske soldater ligge begravet, er der noget tankevækkende ved, at det altså nu skal ske for tredje gang i dette århundrede, at unge canadiere bliver sendt over for at risikere liv og lemmer for at forsvare fred og frihed og medmenneskelighed i Europa. Det er der noget tankevækkende ved, og det mener jeg bør være udgangspunktet for den diskussion, der er blevet rejst om frivillighed.

Jeg mener ikke, det er så vigtigt at diskutere de tekniske problemer, der er omkring frivillighed, men det vigtige er at kigge på det dybt moralske i det og det især i en tid, hvor der er så stor iver efter at trække moralske aspekter ind i den politiske debat.

Jeg forstår meget godt dem, der siger, at det bedste ville være, at der var total frivillighed, når man skulle sende mennesker af sted på sådan en opgave. Som det også fremgår af beslutningsforslaget, lægger regeringen vægt på, at denne nye udsendelse af militært personel finder sted på et frivilligt grundlag, men med den ene nødvendige undtagelse, at det altså kan være nødvendigt at udkommandere visse befalingsmænd med centrale funktioner. Som det er sagt gentagne gange i debatten, er det ikke værnepligtige, der kan risikere at blive kommanderet af sted, det er mennesker, der har valgt en livsgerning i forsvaret.

Jeg lyttede med stor opmærksomhed til de paralleller, som hr. Glønborg drog. Hr. Glønborg nævnte, at der er mange mennesker i det danske samfund, som har valgt sig en gerning, som går ud på at hjælpe mennesker, der er i nød. Jeg synes, hr. Glønborgs billede af redningsmændene, der med kort varsel kan risikere at måtte gå på havet, var et flot billede. Det er mennesker, som ved, at de risikerer deres liv for at hjælpe andre, og som ikke siger nej, hvis der en dag bliver kaldt på dem, om det så stormer så meget, at man kan være bange for at gå ud.

Jeg er nødt til at sige, at de mennesker, der har valgt en gerning i det danske forsvar, ikke – som flere har været inde på – kan være uvidende om, at de kan blive kaldt til en opgave som den, der foreligger her. Jeg skal minde om, at FN-pagtens artikel 43 forpligter alle